

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 3 lipca 2020 r.

Pozycja 200

POSTANOWIENIE

z dnia 12 marca 2020 r.

Sygn. akt Ts 129/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Krystyna Pawłowicz – przewodniczący

Leon Kieres – sprawozdawca

Jakub Stelina,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 18 grudnia 2019 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej z 21 sierpnia 2019 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący) kwestionuje art. 118 § 5 i § 6 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460; dalej: k.p.c.) z art. 32 ust. 1 i 2 w związku z art. 45 ust. 1, art. 31 ust. 3 zdanie ostatnie, art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 176 ust. 2, art. 45 ust. 1 w zw. z art. 10 ust. 2, art. 77 ust. 1 i 2, art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 394 § 1 k.p.c. w zakresie, w jakim „nie obejmuje on ochroną orzeczeń w których Sąd II instancji po raz pierwszy orzeka w przedmiocie wskazanym w Art. 394 § 1 KPC”, z art. 45 ust. 1, art. 176 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji.

Skarżący uważa, że art. 118 § 5 k.p.c., umożliwiając dokonanie prawomocnej oceny roszczenia wynikającego z art. 77 ust. 1 Konstytucji przez osoby nie mające statusu niezawisłego i właściwego sądu, narusza art. 45 ust. 1 Konstytucji. Pozbawia także prawa do dwuinstancyjnego postępowania sądowego i zamyka drogę sądową ustawą zwykłą.

Zdaniem skarżącego art. 118 § 5 i § 6 k.p.c. narusza art. 10 ust. 2 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji, ponieważ „nie przewiduje żadnej obligatoryjnej drogi sądowej do rozpoznania »sprawy« o wydanie prejudykatu”.

2. Postanowieniem z 18 grudnia 2019 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, ponieważ nie spełnia wymogów konstytucyjnych i ustawowych warunkujących nadanie jej dalszego biegu.

3. W zażaleniu z 8 stycznia 2020 r. (data nadania) skarżący wskazuje, że jeżeli skarga konstytucyjna w zakresie art. 394 § 1 k.p.c. obciążona jest brakiem uzasadnienia zarzutów, to zgodnie z art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393) stronę należało wezwać do usunięcia braku formalnego skargi konstytucyjnej.

W odniesieniu do art. 118 § 5 i § 6 k.p.c. zdaniem skarżącego należy uznać, że zaskarżone normy prawne stanowiły podstawę rozstrzygnięcia sprawy nawet wtedy jeśli z powodu ich zastosowania nie doszło do wydania wyroku.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie dają podstaw do nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

3. Przyczyną odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej jest brak ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie skarżącego, wydanego na podstawie zaskarżonych przepisów.

Skarżący sam przyznaje, że nie doszło do wydania orzeczenia na podstawie art. 118 § 5 i § 6 k.p.c., natomiast art. 394 § 1 k.p.c. ze swej natury nie mógł być podstawą rozstrzygnięcia merytorycznego. Z tego względu – jak podkreślał Trybunał – skarżący nie był wzywany do usunięcia braku formalnego w odniesieniu do art. 394 § 1 k.p.c. ponieważ jest to brak nieusuwalny. Usunięcie braku polegające na uzupełnieniu zarzutów wobec tego przepisu nie miałyby wpływu na odmowę nadania skardze dalszego biegu.

Ustanowiona w art. 79 Konstytucji instytucja skargi konstytucyjnej została przewidziana jako forma kontroli konkretnej. W konsekwencji przyjęcia takiego modelu skargi konstytucyjnej przedmiotem zaskarżenia może być tylko taki przepis, który stanowił podstawę ostatecznego orzeczenia sądu lub organu administracji publicznej.

W związku z tym istnieje zarówno konstytucyjny, jak i ustawowy wymóg powiązania naruszenia praw podmiotowych skarżącego z ostatecznym rozstrzygnięciem w jego sprawie.

W art. 53 ust. 2 u.o.t.p. TK ustanowiony został obowiązek dołączenia do skargi konstytucyjnej wyroku, decyzji lub innego rozstrzygnięcia wydanego na podstawie przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach albo obowiązkach skarżącego określonych w Konstytucji, i w stosunku do którego skarżący domaga się stwierdzenia niezgodności z Konstytucją.

4. Z uwagi na to, że żaden z kwestionowanych w skardze konstytucyjnej przepisów nie był podstawą ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie skarżącego, Trybunał słusznie odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu z uwagi na nie spełnienie wymogu konstytucyjnego i ustawowego warunkującego jej nadanie.

Z tych względów Trybunał Konstytucyjny nie uwzględnił zażalenia.